

Metsä

Suomalaisen kirjoituskilpailun vuoden 2022 teema on “Metsä”. Metsä on tärkeä osa suomalaista mielenmaisemaa, ja teeman kautta on mahdollista käsitellä monipuolisesti Suomen ja suomalaisten historiaa, osaamista, kulttuuria ja identiteettiä, omaa luontosuhdetta ja metsien merkitystä ilmastolle.

Vuosi 2022 on ollut suuren muutoksen vuosi. Suomalaisten käsitys omasta turvallisuudestaan muuttui dramaattisesti helmikuussa, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Kansalaisten ja poliitikkojen suuri enemmistö ja valtiojohto arvioivat pian sen jälkeen, että Suomen on liittouduttava sotilaallisesti taatakseen turvallisuutensa. Kilpailutehtävissä on tähän tilanteeseen liittyvä ajankohdaisaihe.

Helsingin Suomalainen Klubi ry järjestää nyt Suomalaisen kirjoituskilpailun 15. kerran yhteistyössä Opetushallituksen, Äidinkielen opettajain liiton, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liiton, Otavan ja Suomen Kuvalehden kanssa. Kilpailun teemat liittyvät ajankohtaisiin Suomea ja suomalaisuutta koskeviin kysymyksiin. Kilpailua tukevat tänä vuonna Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra sekä metsäteollisuusyhtiö UPM.

OTAVA

SUOMEN KUVALEHTI

SITRA

Ajankohta

Kilpailu alkaa lukuvuoden 2022–2023 alusta ja jatkuu itsenäisyyspäivään 6.12.2022.

Osallistujat

Kilpailu on tarkoitettu kaikille lukion opiskelijoille.

Kilpailuohjeet

Kirjoituksen sopiva pituus on noin 6 000 merkkiä. Työt kirjoitetaan rivivälillä 2, fontilla 12. Kirjoitukseen on laadittava oma otsikko, jonka eteen merkitään aiheen numero.

Kirjoitukset voidaan tuottaa äidinkielen ja kirjallisuuden, historian tai yhteiskuntaopin kursseilla. Niitä ei palauteta.

Kirjoitusten arvioinnissa painottuvat kirjoittajan kyky tarkastella aihettaan kiinnostavista näkökulmista, rajata tarkastelu onnistuneesti, hyödyntää oppimaansa ja tietolähteitä sekä käyttää suomen kieltä aiheeseen sopivalla tavalla.

Kilpailukirjoitusten lähettäminen

Kukin opettaja voi lähettää kolme parhaaksi katsomaansa kirjoitusta kilpailuun sähköisesti täyttämällä kilpailun verkkosivulla olevan lomakkeen, liittämällä kirjoituksen lomakkeeseen ja painamalla painiketta ”lähetä”. Jokainen kirjoitus lähetetään erillisellä lomakkeella.

Lomakkeeseen merkitään kilpailuaiheen numero, kirjoituksen otsikko, opiskelijan nimi, lukion nimi ja osoite sekä ohjaavan opettajan nimi ja yhteystiedot. Opettajaa pyydetään myös merkitsemään lomakkeeseen koulussa kilpailuun osallistuneiden kokonaismäärä.

Kilpailun järjestäjä lähettää vastaanottokuittauksen lähetyksestä.

Kilpailukirjoitusten lähettäminen tapahtuu kilpailun nettisivujen kautta:

www.suomalaisuus.fi ja
Kirjoituskilpailu 2022 -valikko.

Arvostelulautakunta

Palkittavat tekstit valitsee arvostelulautakunta, johon kuuluvat Helsingin Suomalainen Klubi ry:n, Opetushallituksen, Äidinkielen opettajain liitto ry:n, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n sekä Suomen Kuvalehden edustajat. Lautakunnan puheenjohtajana toimii professori Martti Häikiö.

Palkitsemistilaisuus pidetään keväällä 2023, Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivän tienoilla. Palkittaville opiskelijoille ja heidän opettajilleen lähetetään henkilökohtainen kutsu.

Kilpailun järjestäjillä on oikeus käyttää ja julkaista kilpailuun lähetettyjä tekstejä.

Palkinnot

1. palkinto 1000 €
2. palkinto 500 €
3. palkinto 300 €

Lisäksi jaetaan kirjapalkintoja ja muita huomionosoituksia. Kolmen parhaan kirjoituksen kirjoittajien opettajat palkitaan Suomen Kuvalehden vuosikerralla. Muiden opettajien kesken arvotaan myös Suomen Kuvalehden vuosikertoja.

Tehtävänanto ja aiheet

Valitse yksi alla annetuista aiheista 1–6. Aiheet 1–5 liittyvät teemaan Metsä, ja lisäksi tarjotaan ajankohtaisaihe 6. Kirjoita pohtiva tai kantaa ottava teksti, jossa hyödynnät vähintään kahta aineistoa. Annettujen aineistojen lisäksi voit etsiä myös oman aineiston. Toisen aineistoista on oltava jokin aineistoista B–I. Jos käytät omaa aineistoa, laadi tekstisi loppuun lähdeluettelo.

Rajaa aihetta haluamallasi tavalla ja otsikoi tekstisi itse. Omaääninen, rohkea lähestymistapa ja persoonallinen ilmaisu ovat ansioksi. Merkitse valitsemasi aiheen numero oman otsikkosi eteen.

Ole rohkea ja omaperäinen - haasta lukijasi!

1. Metsän merkitys minulle, suomalaisille ja/tai maailmalle
2. Metsä ammattina
3. Metsien monimuotoisuus
4. Luonto suomalaisessa taiteessa
5. Metsä Suomen historiassa
6. Ajankohtaistehtävä: Vuosi 2022, kun kaikki muuttui?

Käytä aineistona Suomen hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittista selontekoa 2022 (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163999/VN_2022_18.pdf?sequence=1&ci-sAllowed=y) ja itse etsimääsi aineistoa.

Aineistot

- A. Oma aineisto (esim. kauno- tai tietokirjallisuutta, dokumentteja, elokuva)
- B. Suomalainen metsäsuhde. Aineeton kulttuuriperintö -wiki. https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Suomalainen_metsasuhde
- C. Artikkel: Suojelun suosio kasvaa. Suomen Kuvalehti kysyi, mitä suomalaiset metsiltään haluavat. <https://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/skn-kysely-paljastaa-suomalaisten-metsaasenteet-suojelu-kasvat-taa-suosiotaan-tayskaannos-tapahtunut-sukupolven-aikana/?shared=1158023-552a43ec-4>
- D. Podcast: Ihan metsässä -sarjan osa. <https://open.spotify.com/episode/6NXEeBdhq21wPinuH2NDsr>
- E. Metsähallituksen ilmasto-ohjelma. <https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/MH-ilmasto-ohjelma-2020.pdf>
- F. Runot: Aleksis Kivi, Metsämiehen laulu <http://runosto.net/alexis-kivi/kanervalametsamiehen-laulu/ja/taiLauluoravasta> <https://runosto.net/alexis-kivi/muut/laulu-oravasta/>
- G. Taideteokset: Kansallisgallerian metsäaiheisia taideteoksia (valitse yksi taideteos). [https://www.kansallisgalleria.fi/fi/search?searchTerms\[\]=mets%C3%A4](https://www.kansallisgalleria.fi/fi/search?searchTerms[]=mets%C3%A4)
- H. Uutinen IPPC:n ilmastoraportista <https://yle.fi/uutiset/3-12388583>
- I. Metsien Suomi -kampanjasivusto. <https://metsiensuomi.fi/>

Onko metsä yhä meissä?

Suomalaiset tekevät ekotekoja ja taloudellisia tekoja istuttamalla joka vuosi yli 100 miljoonaa puuntainta. Se on käsittämätön määrä. Tämä ja monet muut arkipäiväiset todellisuudet suomalaisten käytännöllisestä metsäsuhteesta unohtuvat usein kiivaassa metsäkeskustelussa. Meillä on satojatuhausia metsänomistajia, joilla jokaisella on oma erityinen suhteensa metsäänsä. Ja meillä on miljoonia, jotka eri tavoin nauttivat metsistä ja käyttävät niitä vuosittain. Metsät muodostavat taloudellemme – ja erityisesti aluetaloudellemme – yhä pysyvän pohjan. Ja metsät ovat korvaamattomassa roolissa luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisessä.

Keskustelu metsistä vaatisi sellaisen kansallisen sovintohuoneen, jossa eri näkökulmia edustavat kokoontuisivat ja pääsisivät vasta sitten ulos, kun yhteinen ymmärrys metsistä ja niiden käytöstä on olemassa. Meillä on eräs maailman vanhimmista metsälainsäädännöistä, jonka ydinsisältö on ollut yli sata vuotta, että ”metsää älköön hävitettäkö”. Kun kaadat puita, joudut huolehtimaan uuden metsän kasvamisesta. Meillä on eräät Euroopan laajimmat suojelualueet, joista olen todella ylpeä. Ja meillä on hieno ja laaja metsäteollisuus, jonka ansiosta maailma saa ekologista materiaalia korvaamaan kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavia tuotteita energiasta rakennus- ja pakkausmateriaaleihin.

Voi olla klisee sanoa tai väittää, että metsä elää meissä kaikissa suomalaisissa. En ole varma siitä. Mutta monien maailmaan se kuuluu syvästi. Viime viikonloppuna valutin mahlaa koivusta. Kevät on aina aikaa, jolloin tehdään klapeja tai haketta ensi talven lämmitykseen. Ostin juuri uudet kiikarit seuratakseni lintujen pesinnän alkua metsässäni. Mietin mikä on minun ratkaisuni lisätä lahopuun määrää ötököiden ja lintujen ruokkimiseksi. Ja kun töissä keskityn kuuntelemaan muita, kynäni piirtää puita paperille.

Kertokaa kirjoituksissanne omasta metsäsuhteestanne.

Matti Vanhanen
puhemies

Mikko Pohtola

Kilpailun taustalla on edesmennyt Helsingin Suomalaisen Klubin kunniapuheenjohtaja ja Suomen Kuvalehden pitkäaikainen päätoimittaja lehdistöneuvos Mikko Pohtola. Hänen toivomuksestaan Klubiin perustettiin rahasto hänen muistokseen. Rahaston sääntöjen mukaan tarkoituksena on suomen kielen käytön edistäminen tukemalla siihen liittyvää tutkimus-, julkaisu- ja koulutustoimintaa. Rahasto voi jakaa Mikko Pohtola -palkinnon sellaiselle journalistille tai mielipidevaikuttajalle, jonka katsotaan kirjoituksissaan käyttäneen suomen kieltä erityisen esimerkillisesti ja luovasti tai toiminnallaan vaikuttaneen merkittävästi näiden päämäärien edistämiseen. Lisäksi rahasto rahoittaa lukiolaisille ja/tai opiskelijoille järjestettäviä suomalaisuutta ja/tai Suomen historiaa käsitteleviä kirjoituskilpailuja.